

К. Ю. Пархоменко¹,
К. Є. Паюнов¹,
С. М. Дягілев¹,
А. Г. Дроздова²,
В. П. Колесник²,
К. А. Прокопенко³

¹Обласна клінічна лікарня,
м. Харків

²Харківський національний
медичний університет

³Спеціалізована медико-
санітарна частина № 13,
м. Харків

© Колектив авторів

ОПТИМІЗАЦІЯ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ ІЗ ВАРИКОЗНОЮ ХВОРОБОЮ НИЖНІХ КІНЦІВОК

Резюме. *Мета дослідження* — оптимізувати хірургічне лікування пацієнтів із варикозною хворобою нижніх кінцівок шляхом використання такої малоінвазивної методики як ендовазальне ендозварювання.

Матеріали та методи дослідження. Проаналізовано результати оперативного лікування 82 пацієнтів із варикозною хворобою нижніх кінцівок, які знаходились на лікуванні у хірургічному відділенні КНП ХОР «ОКЛ» з 2015 по 2020 роки. Усі пацієнти були розподілені на дві групи: основна (43 пацієнтів) та група порівняння (39 пацієнтів). Основну групу склали пацієнти, при лікуванні яких застосовувалось ендовазальне ендозварювання. Ці пацієнти знаходились на лікуванні у 2017-2020 рр. Групу порівняння склали пацієнти, які були прооперовані шляхом здійснення комбінованої венектомії у 2015-2017 рр.

Результати дослідження та їх обговорення. У пацієнтів, при лікуванні яких застосовувалось ендовазальне ендозварювання, відмічається нижча частота післяопераційних ускладнень та зменшується тривалість перебування у хірургічному відділенні.

Висновки. Дослідження доводить доцільність використання ендовазального ендозварювання у хірургічному лікуванні пацієнтів із варикозною хворобою нижніх кінцівок.

Ключові слова: *варикозна хвороба нижніх кінцівок, ендовазальне ендозварювання, малоінвазивні методики.*

Вступ

Варикозна хвороба нижніх кінцівок (ВХНК) є актуальною та соціально значущою проблемою, так як її розповсюдженість складає від 25 до 64 % за даними вітчизняних та зарубіжних авторів. Висока розповсюдженість патології тісно пов'язана із високими матеріальними витратами та зниженням якості життя таких пацієнтів. А слід зазначити, що більше половини цієї категорії хворих — це особи працездатного віку. Своєчасне хірургічне лікування ВХНК дозволяє знизити економічні витрати на пацієнта та покращити якість життя. Лікування ВХНК направлене на ліквідацію симптомів захворювання та попередження прогресування патологічного стану [2, 3, 4].

До недавнього часу «золотим стандартом» лікування ВХНК були перев'язка устя великої підшкірної вени, стріппінг на стегні та висічення розширених вен на голі. Проте дане оперативне втручання часто призводило до тривалого післяопераційного болю у кінцівці та її набряку, формування гематом, пошкодження нервів. Впродовж останнього десятиріччя до хірургічної практики лікування ВХНК активно впроваджуються малоінвазивні технології із використанням теплової та лазерної енергії. Шляхи вдосконалення технік опера-

тивних втручань при ВХНК на сьогодні спрямовані не тільки на безпосереднє лікування захворювання, але і на покращення якості життя пацієнтів та підвищення безпечності хірургічних інтервенцій. Тому, застосування передової технології біозварювання є не тільки бажаним, а й необхідною умовою задля досягнення очікуваних результатів [2, 3].

Мета дослідження

Оптимізація хірургічного лікування пацієнтів із ВХНК шляхом використання такої малоінвазивної методики як ендовазальне ендозварювання (ЕВЕЗ).

Матеріали та методи досліджень

Були проаналізовані результати оперативного лікування 82 пацієнтів із ВХНК, які знаходились на лікуванні у хірургічному відділенні КНП ХОР «ОКЛ» з 2015 по 2020 роки, та мали патологію, що належала до 2–4 класу клінічної класифікації CEAP. З них — жінок — 47 (57 %), чоловіків — 35 (43 %), у віці від 22 до 73 років. Усім хворим були виконані загальноклінічні методи дослідження крові та сечі, біохімічні дослідження крові, дослідження показників коагуляційної системи крові; інструментальні дослідження: електрокардіографія, ультразвукова

доплерографія судин нижніх кінцівок, оглядова рентгенографія органів грудної клітки; консультації суміжних спеціалістів.

Усі пацієнти були розподілені на дві групи: основна (43 пацієнтів) та група порівняння (39 пацієнтів). Основну групу складали пацієнти, при лікуванні яких застосовувалось ЕВЕЗ. Ці пацієнти знаходились на лікуванні у 2017–2020 р. Групу порівняння складали пацієнти, які були прооперовані шляхом здійснення комбінованої венектомії у 2015–2017 р.

Результати досліджень та їх обговорення

Метод ЕВЕЗ заснований на тепловій дії току високої частоти на внутрішню оболонку судинної стінки та служить для виключення із кровотоку поверхневих магістральних вен та їх притоків значного діаметру. Потужність енергетичної дії дозується завдяки алгоритму управління на основі принципу «зворотнього зв'язку». При підключенні високочастотного току до біполярного електроду створюється висока температура, яка при повільному виведенні електроду із просвіту вени призводить до її електрокоагуляції. Методика потребує від оператора певних навичок, бо при недотриманні техніки виконання існує вірогідність шкірного опіку. Технічні умови методу полягають у рівномірній евакуації електроду із просвіту вени зі швидкістю 2–3 см/секунду. При поверхневому розташуванні вени доцільно за ходом вени інфільтрувати холодний розчин 0,9 % NaCl, що попереджує ушкодження підшкірної жирової клітковини та підшкірних нервів [1, 4].

У нашому дослідженні технологія біозварювання була втілена за допомогою апарату ЕК-300М «СВАРМЕД» (має національний знак якості та сертифікат відповідності технічним регламентам встановленого зразка).

За даними вітчизняних та зарубіжних авторів при патоморфологічному дослідженні фрагментів вен після виконання ЕВЕЗ виявляється, що на всьому протязі відсутня ендотеліальна вистілка, просвіт вени різко звужений до щі-

линовидної форми із ділянками обвуглювання м'яких тканин. М'язова оболонка є набряклогою із дегенеративно-дистрофічними змінами у вигляді розволоknіння та фрагментації м'язів із утворенням «оптичних пустот» у стінці. І саме ці морфологічні зміни є основою для надійної облітерації вени на фоні еластичної компресії [1, 4].

При аналізі результатів оперативного лікування були доведені переваги використання методики ЕВЕЗ у хірургічному лікуванні пацієнтів із ВХНК. Набряк та підшкірні гематоми у післяопераційному періоді спостерігались лише у 4 хворих із 43 основної групи (9,3 %) та у 21 із 39 пацієнтів групи контролю (53,8 %). При оцінці загальної довжини операційних розрізів в основній групі вона складала у середньому 12,3 см, а в групі контролю 21,2 см. Усе наведене вище також сприяло і скороченню кількості післяопераційних ліжко-днів. В основній групі кількість післяопераційних ліжко-днів склала 6,9, а в групі контролю – 10,3. Слід відмітити, що всі пацієнти обох груп у післяопераційному періоді отримували антибактеріальну, антикоагулянтну та знеболюючу консервативну терапію, здійснювали еластичну компресію оперованої кінцівки, а також щоденні прогулянки пішою ногою не менше ніж 1,5 години на день.

Висновки

Дослідження доводить доцільність використання ЕВЕЗ у хірургічному лікуванні пацієнтів із ВХНК. Метод безперечно покращує результати оперативного лікування цієї категорії хворих. За рахунок зниження травматичності втручання зменшується кількість післяопераційних ускладнень у пацієнтів із ВХНК (таких як набряки та гематоми), що в свою чергу покращує їх якість життя. Також скорочується і кількість ліжко-днів стаціонарного лікування, тобто має місце й зниження фінансових витрат на лікування. Слід відмітити й яскраво виражені косметичні переваги методики, що не може не поліпшити якість життя у післяопераційному періоді, особливо осіб прекрасної статі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алагулов А. А. Применение эндовазальной электрокоагуляции в лечении варикозной болезни. / А. А. Алагулов, А. Н. Беляев // Медицинские науки. Клиническая медицина. – 2013. – № 1(25). – С. 31–39.
2. Адылханов Ф. Т. Варикозная болезнь нижних конечностей – анализ эффективности хирургического лечения на современном этапе. Обзор литературы // Ф. Т. Адылханов, А. Б. Фурсов // Наука и здравоохранение. – 2017. – №2. С. 128–143.
3. Бокерия Л.А. Хирургическое лечение больных с варикозной болезнью нижних конечностей. Эволюция проблемы – прошлое и настоящее (обзор) / Л. А. Бокерия, М. В. Михайличенко, С. И. Прядко, М. А. Париков, В. И. Коваленко // Анналы хирургии. – 2014. – № 6 (4). – С. 5–12.
4. Epstein D., Onida S., Bootun R., Ortega-Ortega M., Davies A. H. Cost-Effectiveness of Current and Emerging Treatments of Varicose Veins. Value Health. 2018 Aug; 21(8):911-920. doi: 10.1016/j.jval.2018.01.012. Epub 2018 Mar 15.

ОПТИМИЗАЦИЯ
ХИРУРГИЧЕСКОГО
ЛЕЧЕНИЯ ПАЦИЕНТОВ С
ВАРИКОЗНОЙ БОЛЕЗНЬЮ
НИЖНИХ КОНЕЧНОСТЕЙ

*К. Ю. Пархоменко,
К. Е. Паюнов, С. М. Дягилев,
А. Г. Дроздова,
В. П. Колесник,
К. А. Прокopenko*

Резюме. *Цель исследования* – оптимизировать хирургическое лечение пациентов с варикозной болезнью нижних конечностей путем использования такой малоинвазивной методики, как эндовазальная эндосварка.

Материалы и методы исследования. Проанализированы результаты оперативного лечения 82 пациентов с варикозной болезнью нижних конечностей, которые находились на лечении в хирургическом отделении КНП ХОС «ОКБ» с 2015 по 2020 г. Все пациенты были разделены на две группы: основная (43 пациента) и группа сравнения (39 пациентов). Основную группу составляли пациенты, при лечении которых использовался метод эндовазальной эндосварки. Эти пациенты проходили лечение в 2017–2020 г. Группу сравнения составили пациенты, которые были прооперированы путем осуществления комбинированной венэктомии в 2015–2017 г.

Результаты исследования и их обсуждение. У пациентов, при лечении которых использовалась методика эндовазальной эндосварки, отмечается снижение частоты послеоперационных осложнений и длительности лечения в хирургическом отделении.

Выводы. Исследование доказывает целесообразность использования эндовазальной эндосварки в хирургическом лечении пациентов с варикозной болезнью нижних конечностей.

Ключевые слова: *варикозная болезнь нижних конечностей, эндовазальная эндосварка, малоинвазивные методики.*

OPTIMIZATION OF
SURGICAL TREATMENT
OF PATIENTS WITH
A VARICOSE VEIN
DISEASE OF THE LOWER
EXTREMITIES

*K. Y. Parkhomenko,
K. E. Payunov, S. M. Diahiliev,
A. G. Drozdova, V. P. Kolesnik,
K. A. Prokopenko*

Summary. *The aim of the study* — to improve the results of surgical treatment of patients with a varicose vein disease of the lower extremities by using a minimally invasive technique such as endovasal endowelding.

Materials and Methods of the study. The results of surgical treatment of 82 patients with varicose veins of the lower extremities who were treated in the surgical department of the Municipal non-commercial enterprise of the Kharkov regional council «Regional Clinical Hospital», from 2015 to 2020 were analyzed. All patients were divided into two groups: the main (43 patients) and the comparison group (39 patients). The main group consisted of patients, in the treatment of which the method of endovasal endowelding was used. These patients were treated in 2017–2020. The comparison group consisted of patients who were operated on by performing a combined venectomy in 2015–2017.

Results of the study. In patients treated with the endovasal endowelding technique, there is a decrease in the frequency of postoperative complications and the duration of treatment in the surgical department.

Conclusions. The study proves the feasibility of using endovasal endowelding in the surgical treatment of patients with varicose veins of the lower extremities.

Key words: *a varicose vein disease of the lower extremities, the endovasal endowelding, a minimally invasive technique.*